

промисловості та сфери діяльності. Продемонстровано напрямки формування, обґрунтування та контролю кожного етапу запропонованого механізму формування рекламної діяльності та рекламного менеджменту підприємств харчової промисловості країни.

Ключові слова: реклама, рекламна діяльність, рекламний менеджмент, механізм формування рекламної діяльності.

Аннотація

Освещено разработанный механизм формирования рекламной деятельности и рекламного менеджмента предприятий пищевой промышленности Украины на базе выявления маркетинговых особенностей товара - объекта маркетинговой и рекламной деятельности, предприятия, отрасли промышленности и сферы деятельности. Продемонстрированы направления формирования, обоснования и контроля каждого этапа предложенного механизма формирования рекламной деятельности и рекламного менеджмента предприятий пищевой промышленности страны.

Ключевые слова: реклама, рекламная деятельность, рекламный менеджмент, механизм формирования рекламной деятельности.

Annotation

The mechanism of forming of advertisement activity and advertisement management of enterprises of food industry of Ukraine is worked out on the base of exposure of marketing features of commodity - object of marketing and advertisement activity, enterprise, industry of industry and sphere of activity. Shown direction of forming, ground and control of every stage of the offered mechanism of forming of advertisement activity and advertisement management of enterprises of food industry of country.

Key words: advertisement, advertising activity, advertising management, mechanism of the shaping to advertising activity.

УДК 339.13:338:631.155

**Горлачук М.А.,
к.е.н., доцент,
докторант кафедри економіки, організації і
планування в агропромисловому комплексі
Тернопільський національний економічний університет**

АКТУАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ КОМПЛЕКСНОГО РОЗВИТКУ І РЕГУЛЮВАННЯ АГРАРНОГО РИНКУ

Постановка проблеми. Сучасна епоха висуває нові випробування для сільськогосподарського виробництва і його соціального середовища, яке характеризує сферу спільної життєдіяльності людей, різні форми їх взаємин з приводу виробництва, розподілу, обміну і споживання продукції, що носять суспільний характер.

Практика розвитку економічних відносин свідчить, що фундаментальною основою, джерелом задоволення потреб людства завжди було виробництво, первісним – аграрне, саме тому центральним завданням регуляторної аграрної політики стало забезпечення оптимального збалансування інтересів усіх учасників ринкового обміну. В практиці таке збалансування досягається передусім за рахунок комплексу компонент: регулювання аграрного ринку і розвитку сільських територій.

Аграрний ринок необхідно розглядати як економічно регульовану систему в декількох аспектах: по-перше, як організаційну структуру із взаємопов'язаними ланками (товаровиробниками, споживачами та інфраструктурою); по-друге, як економічну систему відносин, між складовими якої проявляється регулятивна роль держави [1, с. 67-69]; по-третє, як соціально-економічну інституцію, для котрої притаманна циклічність виробництва [2, с. 5], розподілу, обміну і споживання агропродовольчої продукції. На відміну від інших секторів економіки застосування досягнень генної інженерії, реалізації концепцій екологобезпечного і традиційного розвитку аграрного сектора зумовлюють співіснування різних систем ведення сільськогосподарського виробництва, що полягають у їхній коекзистивності [3] і характеризують специфічні аспекти реалізації аграрної соціально-економічної політики.

В кінцевому підсумку ці фактори значною мірою впливають на аграрний ринок, попит і пропозицію сільськогосподарської продукції, її безпеку, застосовувані регулятивні механізми, вироблення спільної аграрної політики в умовах глобалізаційних викликів, що зумовлює актуальність теми.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню конкретних напрямків функціонування і регулювання аграрного ринку, формуванню пріоритетів його розвитку, забезпеченню продовольчої безпеки населення в контексті здійснення соціально-економічної політики держави в умовах трансформаційних змін присвячено роботи вітчизняних вчених: О.Бородіної, О.Булавка, В.Власова, В.Гейця, А.Гуторова, С.Дем'яненка, С.Дусановського, С.Кваші, О.Олійника, Т.Осташко, Б.Пасхавера, П.Саблука, Б.Супіханова, О.Супруна, А.Стельмащук, Д.Шияна, О.Шпичака, В.Юрчишина, так і зарубіжних: Д.Бузенкеля, Х.-Г.Бургера, Е.Волькен, Ш. фон Крамон-Таубаделя, Ф.Крамера, Д.Кульмана, М.Кьолера, У.Кьостера, Д.Ленка, А.Мюллера, Р.Рупалли, Х.Тойтенберга, Т.Шмідта, М.Шмітца, Л.Штріве та ін.

Однак ще й досі немає єдиної, узгодженої і науково обґрунтованої теоретико-практичної основи розвитку аграрного ринку, його регулювання та гарантування продовольчої безпеки як чинників реалізації комплексної економічної політики в аграрній сфері. Навпаки, існують зовсім протилежні точки зору на вирішення цих завдань. Вони базуються на різних методологічних підходах до їх розв'язання. Зокрема, все частіше у сферу наукового пізнання потрапляють питання не тільки продовольчої безпеки, а й продовольчого суверенітету, як права народів на здорове і відповідне до культурних традицій продовольство, що продукується згідно принципів екобезпечного сільськогосподарського виробництва [4, с. 61].

Постановка завдання. Метою статті є дослідження сучасних процесів функціонування і регулювання аграрного ринку у світі та обґрунтування напрямків вдосконалення економічних процесів його комплексного розвитку для України.

Виклад основного матеріалу дослідження. Для аграрного ринку притаманний відносно стабільний але постійно зростаючий попит і пропозиція на сільськогосподарську продукцію, сировину та продовольство з боку всіх учасників ринку. Також має місце періодичне, регулярне коливання кон'юнктури аграрного ринку, що виявляє ознаки циклічності.

Постійно зростаюча чисельність населення у світі, пов'язана з подальшим світовим економічним ростом, все більша переорієнтація у зростанні темпів попиту з рослинницької на тваринницьку продукцію призводитимуть до зростання попиту на агропродовольство, що в середньостроковій перспективі полягатиме у відносному зменшенні пропозиції сільськогосподарської продукції та її здорожчанні. Така тенденція сприятиме розвитку національного аграрного ринку України і трансформації соціальних заходів, оскільки окремі види вітчизняної сільськогосподарської продукції мають високу конкурентоспроможність на світовому ринку та виробляються з надлишком для внутрішнього споживання.

Після успішного розширення у східному напрямку нині до складу Європейського Союзу входять 27 країн із чисельністю населення близько 500 млн. осіб. Питома вага бюджетних витрат ЄС, яка припадає на аграрний сектор, становить протягом останніх років близько 42% (59,5 млрд. євро).

Хоча завершення останнього десятиріччя ознаменувалося тим, що вперше в історії людства більше половини всього населення планети проживає в містах, ще й досі понад 56 % населення Європейського Союзу проживають в сільській місцевості [5]. Звичайно, надалі ця чисельність зменшуватиметься в результаті переселення сільських жителів та перетворення сільських районів на міські. Це типово явище глобального масштабу, яке має довготривалий і незворотній характер, у т.ч. також для українського села.

У зв'язку з цим футурологічні концепції (Д.Белл, Е.Тоффлер) трактують аграрне суспільство як минуле, а сільський спосіб життя як такий, що не має майбутнього [6, с. 494]. Тому сільський розвиток є важливою сферою реалізації соціально-економічної політики, розглядається як важлива платформа економічної диверсифікації використання природних ресурсів сільських громад. Через ці причини посилення уваги до розвитку сільських територій має глобальний пріоритет аграрної політики ЄС.

Багато сільських територій Євросоюзу стоять перед великими викликами, сільськогосподарське виробництво мусить постійно забезпечувати високу конкурентоспроможність. В загальному це відображається в тому, що середньодушовий обсяг доходів в сільській місцевості залишається й досі нижчим, ніж в містах, а сфера послуг є менш розвиненою. Збереження сільського навколишнього середовища пов'язане зі значними фінансовими витратами.

Сільські території спільної Європи виконують важливу суспільну і соціальну місію. Вони забезпечують промисловість сировиною, є вагомим засобом боротьби зі змінами клімату і забезпечення киснем, існує досить значна частка населення, котре охоче проживало б і працювало б на селі у випадку широкого доступу до сектору послуг та наявності відповідної інфраструктури. На практиці це означає, що прийнята Лісабонська стратегія росту і зайнятості в ЄС разом із Гетеборською стратегією забезпечення сталого розвитку мають не лише важливе соціально-економічне значення для розвитку сільських територій, а й також для міст та мегаполісів.

Теоретично кожна окрема країна Європейського Союзу може розробляти і здійснювати власну політику розвитку сільських територій, проте на практиці така концепція не функціонує. Це зумовлено тим, що не всі країни-члени ЄС в стані профінансувати пов'язані з цим витрати. Крім того, чисельні питання розвитку сільських територій відображають не лише аграрний аспект соціально-економічної

політики чи обмежуються регіональними або національними рамками, а мають загальноцивілізаційне значення для усього людства. Прикладом цього може бути проблема забруднення навколишнього середовища. Слід також врахувати високий ступінь узгодженості та тісний взаємозв'язок стратегії сільського розвитку з різними іншими сферами соціально-економічної політики Євросоюзу.

Через ці причини ЄС по аналогії до спільної аграрної політики провадить спільну політику розвитку сільських територій, делегуючи значні функції контролю за її реалізацією країнам спільноти чи навіть окремим регіонам. Її фінансування здійснюється частково із загального бюджету ЄС, частково за кошти бюджету окремих країн-членів чи їхніх регіонів. Найважливіші визначення політики розвитку сільських територій на період 2007-2013 рр., а також програмні заходи, які повинні здійснювати у цій сфері країни-члени ЄС і окремі регіони регламентуються Постановою № 1698/2005. В ній, зокрема, йдеться про завдання розвитку сільських територій на період 2007-2013 рр., котрі ще мають назву «тематичних осей» (рис. 1):

- підвищення конкурентоспроможності сільського і лісового господарства;
- покращення навколишнього середовища і ландшафту;
- покращення якості життя жителів сільських територій і сприяння диверсифікації сільської економіки;
- програма «Лідер», базується головним чином на впровадженні надзвичайно індивідуальних проектів, які розробляються на рівні локальної співпраці та партнерства щодо вирішення локальних проблем сільського розвитку.

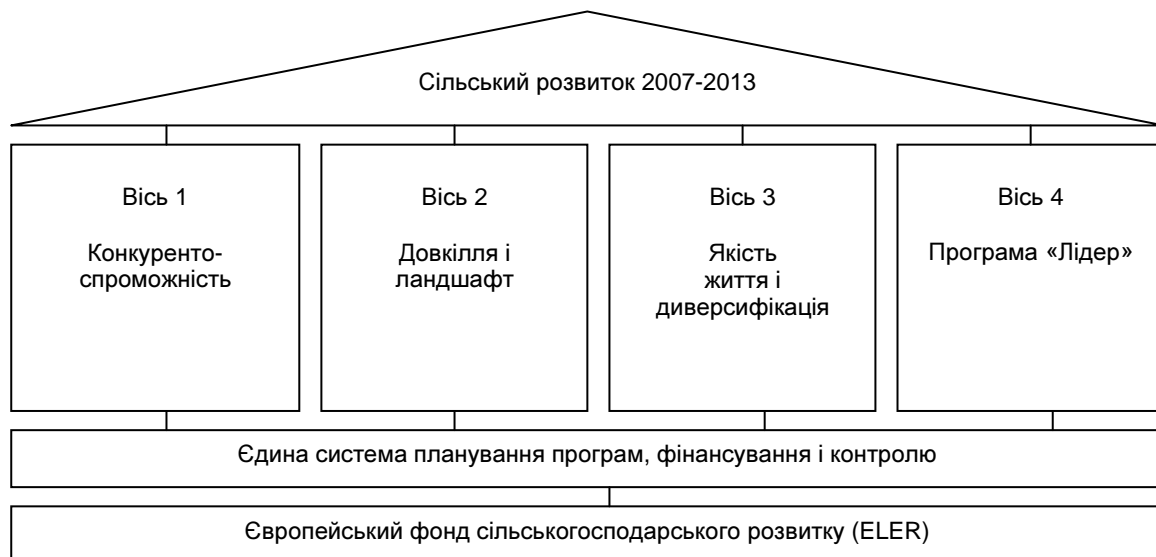

Рис. 1. Схема програмних заходів розвитку сільських територій Європейського Союзу на період 2007-2013 рр.

Щоб забезпечити реалізацію цих завдань, які мають велику соціально-економічну вагу, було узгоджено на наднаціональному рівні зобов'язати країни-члени ЄС і окремі регіони здійснити розподіл фінансування сільського розвитку між цими тематичними осями.

Новим для реалізації соціально-економічної політики на період 2007-2013 рр. стало вироблення когерентної, тобто узгодженої стратегії сільськогосподарського розвитку. Це стало можливим завдяки реалізації національних стратегічних планів кожної окремої країни спільноти, які базуються на стратегічних напрямках, концептуально визначених на рівні усього ЄС.

За допомогою цієї концепції планується досягти наступне:

- визначити сфери, що забезпечують завдяки фінансовій допомозі ЄС розвитку сільських територій найвищу ефективність;
- встановити взаємозв'язок з найважливішими пріоритетами соціально-економічної політики ЄС (наприклад, Лісабонською і Гетеборзькою стратегіями);
- забезпечити взаємоузгодженість з іншими заходами політики Євросоюзу, передусім щодо зменшення забруднення і охорони навколишнього середовища;
- сприяти реалізації нової ринковоорієнтованої Спільної аграрної політики (САП), а також супроводжувати структурні зміни, котрі виникатимуть у нових країнах-членах Євросоюзу через її реалізацію.

Функціонування і регулювання аграрного ринку ЄС відбувається в рамках реалізації заходів Спільної аграрної політики, якій безумовно належить центральна соціально-економічна роль не лише

по відношенню до сільськогосподарських товаровиробників, жителів сільських територій, а й щодо гарантування продовольчої безпеки держав і забезпечення соціального розвитку в цілому.

Оцінюючи розвиток сільськогосподарського виробництва і аграрного ринку загалом у світі, можна на перший погляд констатувати настільки неосяжний потенціал, який протягом останніх 50 років призводив до подвоєння кожних 7-8 років обсягів світової торгівлі сільськогосподарською продукцією, і навіть більше – до початку проведення перших довготермінових тестових випробувань використання біокеросину в авіації. Проте, незважаючи на це, у світі сьогодні голодують близько 925 млн. осіб. Більшість із них проживають в порогових країнах і тих, що розвиваються: 578 млн. осіб – в Азії, 239 млн. – в Південній Африці, 53 млн. – в Латинській Америці і 37 млн. осіб в Північній Африці та на Близькому Сході. Також в індустріальних країнах нараховується близько 19 млн. осіб, котрі голодують [4, с. 42]. Як це стало можливим з огляду на ефективне в глобальному вимірі виробництво сільськогосподарської продукції?

Нині аграрний ринок Європейського Союзу як ніколи раніше стоїть перед вибором: розвивати в подальшому індустріальну систему продовольчого забезпечення, що сильно зорієнтована на експорт продукції і світовий ринок чи все більше удосконалювати систему виробництва якісного та екологічнобезпечного виробництва сільськогосподарської продукції, зорієнтованого на розвиток локальних аграрних ринків та створення додаткової вартості у регіонах. Прихильники першого варіанту вважають, що лише у такий спосіб вдасться подолати глобальні виклики забезпечення агропродовольством постійно зростаючого населення світу.

Аналіз двох домінуючих парадигм продовольчого забезпечення дозволяє визначити головними принципами майбутньої системи продовольчого забезпечення населення ефективність та достатність, як головні соціально-економічні фактори, оскільки багато існуючих альтернативних варіантів такої організації вичерпали свої можливості, завдаючи непоправної шкоди навколишньому середовищу і природі, а тому в майбутньому не здатні забезпечити навіть сам процес виробництва агропродовольчої продукції та його відтворення.

В жовтні 2011 р. Європейською Комісією було представлено пропозиції щодо розвитку САП на період 2014-2020 рр., які передбачають передусім реформування структури прямих виплат на підприємство. Нова структура повинна бути доповнена «зеленою» компонентою з метою підвищення екологічної конкурентоспроможності продукції [7]. Крім того, розподіл прямих витрат повинен відбуватися в майбутньому прозоріше та більш обґрунтовано. Додатково визначено заходи в рамках програми сільських територій стосовно інноваційного розвитку, подолання змін клімату та покращення продовольчого забезпечення.

За цих умов регулювання аграрного ринку і розвиток сільських територій все більше перетворюються на заходи соціальної політики, що мають завданням забезпечення сталого розвитку сільського середовища для усіх громадян. Саме цьому слугує система прямих премій, яка, починаючи з практичної реалізації заходів аграрної реформи 2003 р., ліквідувала залежність їх виплат від виробництва. Єдиною умовою повної виплати цих премій є дотримання вимог щодо охорони навколишнього середовища, праці і вирощування сільськогосподарських тварин згідно екобезпечної ринкової концепції.

Регулювання аграрного ринку зводиться до перенесення акцентів підтримки на соціальні і екологічні аспекти. Одержання прямих виплат, не пов'язаних з сільськогосподарським виробництвом, в практичному плані реалізуються через комплексну, масштабну програму соціального розвитку сільської місцевості з відповідним розвитком матеріальної та інтелектуальної інфраструктури на селі [8, с. 85].

Збереження сільських культурних ландшафтів і виробництво якісної агропродовольчої продукції у більшості регіонів Євросоюзу є надзвичайно витратними. Сільськогосподарські виробники більше не можуть забезпечити достатній рівень доходів лише через продаж своєї продукції, тобто високоіндустріальне сільськогосподарське виробництво ЄС є насправді повністю збитковим і неконкурентоспроможним на світовому ринку без масивної фінансової підтримки [9]. Нині лише менше третини сільськогосподарських підприємств забезпечують дохід виключно завдяки сільськогосподарському виробництву. Через скорочення прибутків від основного виробництва все більше підприємств шукають додаткові можливості для забезпечення свого існування. Тому комбінування видів діяльності і джерел доходів стало фактором забезпечення ефективного функціонування.

Залежно від структури підприємства, його розмірів розрізняють різні шляхи диверсифікації доходів, головними з яких є:

- організація відпочинку/відпусток на селі/сільській садибі;
- прямий продаж продукції з поля;
- сільська педагогіка;
- надання послуг іншим домогосподарствам.

Однак, незважаючи на це, головним чинником забезпечення належного рівня доходів і соціального благополуччя фермерів залишається фінансова підтримка з аграрного бюджету ЄС. Вона є вирішальною соціальною функцією САП, хоча розмір бюджетної підтримки сільськогосподарського

сектору протягом останніх 20-ти років скоротився із 90% в кінці 60-их років минулого століття до майже 40% загального обсягу бюджету Євросоюзу нині.

Аграрні витрати фінансуються із двох фондів, які є частиною загального бюджетного плану ЄС. Із Європейського сільськогосподарського гарантійного фонду (EGFL) фінансуються прямі виплати сільськогосподарським товаровиробникам і заходи щодо регулювання аграрних ринків: інтервенційні заходи та експортні компенсації. На відміну від цього, засоби на програми країн-членів ЄС розвитку сільських територій виділяються із Європейського фонду сільськогосподарського розвитку (ELER) [10, с. 426].

Як видно з таблиці 1, сукупні витрати протягом 2008-2010 рр. сильно зросли. Питома вага аграрних витрат хоча й зменшується, але й досі переважає. З досвіду минулого відомо, що реформи часто навпаки призводили до збільшення витрат.

Таблиця 1

Витрати Європейського Союзу на виплати, пов'язані з ринком, прямі субсидії і сільський розвиток (млрд. євро) [10, с. 426]

Показник	Рік					
	2008	%	2009	%	2010	%
Заходи певного ринку	5442,2	10,2	3409,5	6,6	3923,9	7,0
Прямі субсидії	37568,6	70,1	37779,0	73,5	39325,5	70,0
Сільський розвиток	10527,4	19,7	10226	19,9	13030,6	23,0
Всього	53538,2	100	51414,5	100	56280,0	100

З 2014 р. повинен вступити в силу новий довгостроковий бюджет Європейського Союзу. В кінці лютого 2013 р. на рівні керівників урядів країн-членів Союзу було погоджено бюджетні параметри розвитку аграрного сектора ЄС на наступні 7 років. Зокрема ним передбачається, що із 960 млрд. євро загального бюджету ЄС 373,5 млрд. євро (39%) будуть спрямовані на заходи САП у наступні роки до 2020 р. [11]. Таким чином, незважаючи на формально проголошене зменшення фінансової підтримки аграрного сектора ЄС, субвенції, котрі спрямовуватимуться для потреб сільського господарства країн-членів Євросоюзу залишилися фактично без змін, майже на існуючому нині рівні.

Висновки з проведеного дослідження. Враховуючи світовий досвід, аграрний ринок України, регулювання якого супроводжується ціновим диспаритетом і нерозвинутістю маркетингових мереж, розбалансованістю структури виробництва аграрної продукції та іншими негативними соціальними ознаками, все ж таки має достатній потенціал для забезпечення ефективної соціально-економічної політики і розвитку сільських територій. Сільські території становлять основу сільського виробництва, де зосереджено 41,6 млн. га сільськогосподарських угідь, з яких 20,5 млн. га знаходиться у володінні сільськогосподарських підприємств, 16,0 млн. га – у власності громадян, а 5,1 млн. га – в користуванні інших землевласників. Тут налічується близько 28,5 тис. сіл, де проживає 14,3 млн. жителів, із них 8,5 млн. осіб працездатного віку [12].

Соціально-економічний розвиток села розглядається як процес змін, спрямованих на підвищення рівня розвитку соціальної і економічної сфер сільських регіонів, з мінімальними втратами для природного середовища і найбільшим рівнем задоволення потреб сільського населення і держави.

При цьому головним фактором успішної реалізації стратегічних планів економічного регулювання вітчизняного аграрного ринку стосовно внутрішніх споживачів повинно стати не тільки забезпечення сталого зростання сільськогосподарського виробництва, а відповідного розподілу доходів населення як однієї з головних умов гарантування продовольчої безпеки і дотримання принципів соціально-орієнтованої ринкової економіки.

Бібліографічний список

1. Слащук, А. М. Аграрний ринок як об'єкт вивчення суспільно-географічних наук [Текст] / А. М. Слащук, Я. С. Лижник // Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. – 2011. – № 9. – С. 67-69.
2. Шиян, Д.В. Циклічність у формуванні сталого розвитку сільського господарства [Текст] : монографія / Д. В. Шиян. Харк. нац. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. – Харків : ХНАУ, 2011. – 308 с.
3. Koexistenz einer Landwirtschaft mit und ohne Gentechnik [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.keine-gentechnik.de/bibliothek/anbau/studien/fal_schweiz_koexistenz_forschung_050501.pdf – Назва з екрану.
4. Burger H.-G., Rupalla, R., Teutenberg, H. (2012) : Welternährung: welche Verantwortung hat Europa? / Hrsg. : DLG e.V. [Red./Lektorat: Hans-Georg Burger] Frankfurt, M., Band 106, 2012.

5. Entwicklung des ländlichen Raums 2007-2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://ec.europa.eu/agriculture/rurdev/index_de.html – Назва з екрану.
6. Сталий розвиток та безпека агропродовольчої сфери України в умовах глобалізаційних викликів [Текст] : монографія / О. І. Павлов, М. А. Хвесик, В. В. Юрчишин та ін.; за ред. О. І. Павлова. – Одеса : Астропринт, 2012. – 760 с.
7. 50 Jahre GAP – Österreichs Agrarmärkte: Erfolg durch Wandel [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.lebensministerium.at/land/eu-international/50JahreGAP.html> – Назва з екрану.
8. Аграрний сектор України на шляху до євроінтеграції [Текст] : монографія / М. Бетлій, О. Бородіна, С. Бородін та ін. ; за ред. О. М. Бородіної. – Ужгород : ІВА, 2006. – 496 с.
9. Die Gemeinsame Agrarpolitik (GAP) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.docstoc.com/docs/120924703/Die-Gemeinsame-Agrarpolitik-%28GAP%29> – Назва з екрану.
10. Кьостнер, У. Основи аналізу аграрного ринку [Текст] / У. Кьостнер. Наук. ред. пер. О. Нів'євський. – К. : Видавництво АДЕФ-Україна, 2012. – 486 с.
11. EU-Haushalt lässt Agrarsubventionen fast ungeschoren [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.meine-landwirtschaft.de/aktuell.html> – Назва з екрану.
12. Булавка О. Г. Суцільна паспортизація сіл України – основа розвитку сільських територій [Текст] / О. Г. Булавка // Економіка АПК. – 2013. – № 2. – С. 77-80.

Анотація

В статті здійснено дослідження сучасних процесів функціонування і регулювання аграрного ринку у світі та обґрунтування напрямків вдосконалення економічних процесів його комплексного розвитку для України.

Розглянуто сучасні тенденції розвитку і функціонування аграрного ринку. Визначено глобальні виклики його регулювання. Висвітлено завдання розвитку сільських територій як комплексної компоненти ринкового регулювання. Дано оцінку актуальних проблем сільськогосподарського виробництва і аграрного ринку у світі. Обґрунтовано головні напрямки регулювання аграрного ринку України в контексті його стратегічного розвитку.

Ключові слова: аграрний ринок, спільна аграрна політика, сільські території, сільськогосподарське виробництво, регулювання ринку, продовольче забезпечення.

Аннотация

В статье проведено исследование современных процессов функционирования и регулирования аграрного рынка в мире и обоснование направлений совершенствования экономических процессов его комплексного развития для Украины.

Рассмотрены современные тенденции развития и функционирования аграрного рынка. Определены глобальные вызовы его регулирования. Раскрыты задачи развития сельских территорий как комплексной компоненты рыночного регулирования. Дана оценка актуальных проблем сельскохозяйственного производства и аграрного рынка в мире. Обоснованы главные направления регулирования аграрного рынка Украины в контексте его стратегического развития.

Ключевые слова: аграрный рынок, единая сельскохозяйственная политика, сельские территории, сельскохозяйственное производство, регулирование рынка, продовольственное обеспечение.

Annotation

In the article carried research modern processes of of functioning and regulation of the agricultural market in the world and substantiation directions of to improve economic processes of its integrated development in Ukraine.

Current trends of development and functioning of the agrarian market are considered. Global challenges of its regulation are defined. Problems of development of rural territories as complex components of market regulation are defined. The assessment of actual problems of agricultural production and the agrarian market in the world is given. The main directions of regulation of the agrarian market of Ukraine in a context of its strategic development are proved.

Key words: agricultural market, the common agricultural policy, rural territories, agricultural production, market regulation, supply of food.